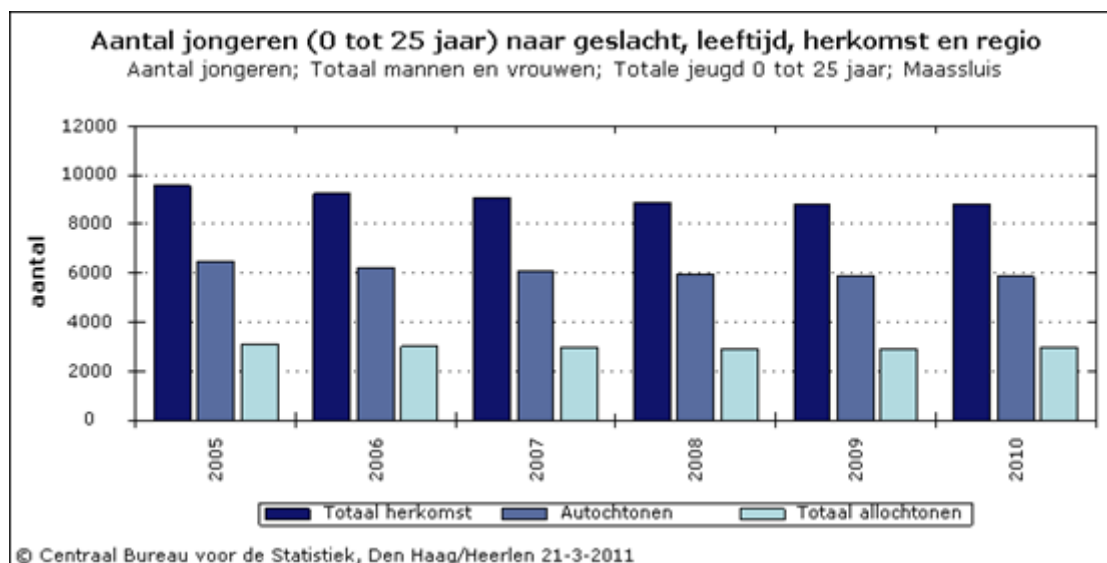

“JIJ EN MAASSLUIS”

Hoofdstuk 1: Inleiding en opbouw nota

In 2009 is onder de titel “Meedoen!” de beleidsvisie samenlevingszaken van de gemeente Maassluis vastgesteld. Die visie geeft een beeld van het gemeentelijke samenlevingsbeleid voor alle doelgroepen en leeftijden. De onderliggende nota is een verbijzondering hiervan specifiek gericht op de jeugd. Ook binnen deze nota staat centraal dat iedereen in Maassluis moet kunnen meedoen. De jeugd heeft de toekomst en daarom is het belangrijk dat ook zij meedoen en blijven meedoen in onze samenleving. Onderzoek heeft namelijk uitgewezen dat participeren binnen de samenleving een positieve invloed heeft op het welbevinden van mensen. De meeste jeugdigen doen ook mee; door deel te nemen aan onderwijs, lid te zijn van een sportvereniging of op een andere wijze. Uit onderzoek blijkt dan ook dat het binnen Maassluis met de meeste jeugdigen goed gaat.¹

In de inventariserende nota jeugdbeleid van 2 december 2009 is inzichtelijk gemaakt wat het toenmalige pakket van voorzieningen en regelingen was voor jeugdigen in de leeftijd 0 tot en met 23 jaar. Deze leeftijdsgrens is niet helemaal hard. Zo hanteert Sociale Zaken, in het kader van de Wet investeren in jongeren (WIJ), voor jongeren de leeftijdsgrens van 27 jaar. In deze nota wordt de term jeugdigen gebruikt voor de hele groep van 0 tot en met 23 jaar. Onder kinderen wordt de groep van 0 tot en met ongeveer 12 jaar verstaan en onder jongeren de groep 13 tot en met 23 jaar.

Om te komen tot deze voorliggende nota is gebruik gemaakt van de verschillende reeds bestaande beleidsstukken op het gebied van het integrale jeugdbeleid, expliciet is betrokken de door de rekenkamercommissie uitgevoerde evaluatie van het jongerenwerk (2010-1597), welke op 11 januari 2011 is vastgesteld door de raad. Daarnaast is gebruik gemaakt van de evaluatie jongerenwerk uit najaar 2010 (2010-4947), de schriftelijke reactie van de Maassluise OnderwijsRaad (MOR) op de in 2010 aan de raad toegezonden concept jeugdnota 2011-2014 (2008-4660) en de mondelinge reactie op eerder genoemd concept vanuit de raad op 11 januari 2011.

¹ GGD RR (2010), *Jeugdmonitor Rijnmond: Rapportage gemeente Maassluis 2009*. Rotterdam: GGD RR

De belangrijkste reden voor het voeren van een integraal jeugdbeleid is gelegen in de wens om Maassluis een betere plek te maken voor alle jeugdigen om te wonen. Niet vergeten mag worden dat 95% van de opvoeders het opvoeden goed aangaat en juist voor deze groep dient er een uitgebreid (gemeentelijk) algemeen en vrij toegankelijk aanbod te zijn. Dat er echter ook over deze groep jeugdigen geklaagd wordt blijkt van alle tijden te zijn.² Tacitus deed het tweeduizend jaar geleden al en Aristoteles was hem al honderden jaren voor. Bezorgdheid over jongeren die hun grenzen niet lijken te kennen, is ook niet vreemd. De adolescentie is een transitiefase tussen kindertijd en volwassenheid. Gedurende deze fase worden jongeren lichamelijk en cognitief rijp, terwijl ze door de samenleving nog niet voor vol worden aangezien en nauwelijks verantwoordelijkheden hoeven te dragen. Hun experimenten worden door volwassenen met angst en beven gadeslagen, maar verlopen voor jongeren doorgaans zonder problemen.

Leeswijzer

In hoofdstuk twee zal worden stilgestaan bij de wijzigende samenleving en het feit dat deze veranderingen van invloed zijn op het te voeren beleid. Een grote verandering in het integrale jeugdbeleid is de komst van het Centrum voor Jeugd en Gezin. Deze ontwikkeling heeft er voor gezorgd dat er een centraal punt ontstaat waar jeugdigen en hun omgeving terecht kunnen met al hun vragen. Doel is het CJG verder te ontwikkelen tot een dienstverlenende instantie voor iedereen met betrokkenheid bij de jeugd.

In het derde hoofdstuk zal kort stilgestaan worden bij de gevolgen van het regeerakkoord en het feit dat hierin de gemeenten een grote rol wordt toegedicht waar het gaat om het oplossen van maatschappelijke vraagstukken. Veel zal echter pas in de komende periode duidelijk worden. Het vierde hoofdstuk geeft een beeld van de wijze waarop de keten rondom de jeugd vorm zal moeten krijgen om vervolgens in het vijfde hoofdstuk te komen tot een vijftal speerpunten binnen het integrale jeugdbeleid, te weten:

- Versterken netwerk;
- Internaliserend probleemgedrag (sociaal emotionele problemen);
- Externaliserend probleemgedrag (gedragsproblemen);
- Alcohol- en drugsgebruik;
- Voeding en beweging.

In het zesde en laatste hoofdstuk zal tot slot een financiële vertaling gegeven worden.

² Prins, M. (2008), *De deugd van tegenwoordig; Onderzoek naar jongeren en hun grenzen*. Nijmegen: Radboud Universiteit.

Hoofdstuk 2: Een antwoord op de veranderende samenleving

In de gemeentelijke visie moet iedereen in Maassluis kunnen meedoen aan de samenleving. Daarom is het van belang dat alle jeugdigen in Maassluis actief betrokken worden bij de samenleving. De titel van deze nota symboliseert deze betrokkenheid van jeugdigen en hun opvoeders bij Maassluis, maar ook andersom; het feit dat de gemeente bij hen betrokken is. Juist deze wisselwerking is noodzakelijk om te komen tot een effectief en efficiënt jeugdbeleid. Hiervoor zijn in onze visie een aantal randvoorwaarden onontbeerlijk. Een drietal kernbegrippen spelen hierbij een grote rol. Deze kernbegrippen komen voort uit een aantal algemene principes, te weten:

- Iedereen heeft een eigen verantwoordelijkheid;
- Er kunnen belemmeringen ontstaan op de verschillende leefgebieden;
- De gemeente heeft een ondersteunende en signalerende rol om deze belemmeringen weg te nemen.

De drie kernbegrippen zijn: duidelijkheid, verantwoordelijkheid en betrokkenheid. Ze slaan ons inziens op alle spelers binnen het integrale jeugdbeleid.

Duidelijkheid

De gemeente is van mening dat duidelijk gemaakt zal moeten worden wat er enerzijds van de jeugdigen en hun opvoeders wordt verwacht, maar dat anderzijds ook helder dient te zijn wat de burger van de gemeente kan verwachten. Waar liggen de grenzen van het toelaatbare en wat zijn de grenzen van wat de gemeente te bieden heeft en wat verwachten wij, als samenleving, ervoor terug. Spangenberg en Lampert concluderen dat jeugdigen meer dan voorheen verlangen naar richting, duidelijkheid en autoriteit. Zij menen echter dat door de oudere generatie onvoldoende in deze behoefte wordt voorzien. 'De oudere generaties houden niet van correctieve acties, ze mogen zelf graag af en toe onvolwassen optreden en ze zijn bevreesd dat ze een al te kritisch beeld hebben van de jongeren van nu.'³

Ook van de gemeente mag worden verwacht dat structuur en verbondenheid worden geboden in combinatie met consequent optreden en handhaving van regels. De inzet van de straatcoaches voor de groep Marokkaans-Nederlandse jongeren is hierbij een goede aanvulling op de bestaande capaciteit van het jongerenwerk en de inzet van de politie. Straatcoaches zijn een aanvulling op de bestaande handhavingcapaciteit en krijgen een plek tussen het repressieve en handhavende optreden van de politie, het gemeentelijke toezicht en het jongerenwerk.

De herijking van het gemeentelijke subsidiebeleid zal meer duidelijkheid scheppen in bestaande en nieuwe subsidierelaties. Opdrachtgeverschap en opdrachtnemerschap zullen een belangrijke rol gaan spelen en maken het mogelijk om ook in de subsidierelaties meer duidelijkheid te creëren. In de rol van opdrachtgever dient de gemeente de regie over het integrale jeugdbeleid ter hand te nemen. Het is van groot belang, dat op een heldere manier wordt aangegeven wat met de verlening van een subsidie wordt beoogd, zodat beoogde maatschappelijke effecten ook daadwerkelijk worden behaald. De evaluatie jongerenwerk in Maassluis uit 2010 heeft een aanzet gegeven om het gesprek met de uitvoerder aan te gaan, de afspraken rondom het jongerenwerk scherper neer te zetten, de doelstellingen en verwachte resultaten beter te verwoorden en de inzet meer specifiek te richten op de gemeentelijke doelstellingen. Het uiteindelijke doel is een efficiëntere inzet en beter meetbare resultaten.⁴

³ Spangenberg, F. & M. Lampert (2009), *De grenzeloze generatie en de eeuwige jeugd van hun opvoeders*. Amsterdam: Nieuw Amsterdam: p.83

⁴ Evaluatie jongerenwerk in Maassluis 2010 (2010-4820)

Verantwoordelijkheid

Van iedere jeugdige en van iedere betrokkene bij die jeugdige mag worden verwacht dat hij of zij zijn of haar verantwoordelijkheid neemt. De eigen verantwoordelijkheid van jeugdigen neemt toe naarmate zij verder opgroeien. Jeugdigen mogen uiteraard ook op hun eigen verantwoordelijkheid worden aangesproken. Opvoeders zijn en blijven verantwoordelijk voor de opvoeding van hun (minderjarige) kinderen. Als hulp noodzakelijk is, is het een gemeentelijke verantwoordelijkheid om medeverantwoordelijkheid te nemen. In eerste aanleg zal het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) hierin een belangrijke rol spelen. Uitgangspunt hierbij is, dat wij uitgaan van de opvoedvaardigheid, gemotiveerdheid en eigen initiatief van ouders.

Uitgaan van de opvoedvaardigheid, gemotiveerdheid en eigen initiatief van ouders betekent echter niet dat alle ouders gelijk zijn; er zijn verschillen tussen ouders. Binnen het preventieplan *“Veilig Opgroeien in Maassluis 2010-2014”* worden deze verschillen erkend en worden diverse wegen gezocht en bewandeld om ook de moeilijk bereikbare opvoeders te bereiken.

Professionals, waaronder scholen, spelen een belangrijke rol in het leven van iedere jeugdige en ook van hen mag verantwoordelijkheid nemen verwacht worden. Scholen hebben, over het algemeen, een goed beeld van hun leerlingen. Zij spelen een zeer belangrijke rol in het leven van jeugdigen, maar hun eerste verantwoordelijkheid ligt op het vlak van de schoolse vaardigheden. Om de verbinding met zorg te maken is enkele jaren geleden gestart met een tweetal Zorg Advies Teams (ZAT). Eind 2010 is door het Expertisecentrum Jeugd en Samenleving (JSO), in opdracht van de gemeente, een evaluatie gehouden over het functioneren van het ZAT in het afgelopen jaar. Momenteel wordt, op grond hiervan, gewerkt aan een (vernieuwde) opzet van het ZAT.

De verantwoordelijkheid van de gemeente en haar partners ter voorkoming van kindermishandeling heeft een hoge prioriteit. Kindermishandeling is een zeer ernstige vorm van geweld in het privé-domein en dient met kracht tegen te worden gegaan.⁵ Politie, hulpverleners en andere betrokkenen moeten hierop alert reageren. De bekendheid van het Steunpunt Huiselijk Geweld en de RAAK-aanpak⁶ zal verder moeten worden vergroot. Centraal staat het voorkomen van mishandeling door snel in actie te komen en ouders te helpen bij de opvoeding.

Betrokkenheid

Betrokkenheid tonen is in de eerste plaats een wederkerig proces. Wij zijn van mening dat de beleidsparticipatie door jongeren een nieuwe impuls zal moeten krijgen. Gezien de veranderlijkheid van de jeugdcultuur en het feit dat het lastig blijkt jongeren gedurende een langere periode te betrekken bij het gemeentelijke beleid zal hierbij voornamelijk gedacht moeten worden aan een participatievorm die kortdurend is en op een wijze vormgegeven wordt die jeugdigen aanspreekt. In de landelijke jeugdmonitor wordt namelijk geconcludeerd dat de jeugd wel degelijk geïnteresseerd is in de maatschappelijke ontwikkelingen, maar dat de wijze van participatie verschilt van die van oudere generaties.⁷

Deze betrokkenheid geldt in het bijzonder ten aanzien van jeugdigen die een grotere kans maken om sociaal uitgesloten te raken, zoals bijvoorbeeld jeugdigen met een chronische ziekte of een handicap. Zij moeten mee kunnen doen in de samenleving en het gemeentelijke beleid moet hiertoe bijdragen. Uitgangspunt is dat zij zo veel mogelijk, in staat gesteld moeten worden deel

⁵ GGD RR (februari 2010), *Gezondheid in kaart: Maassluis*. Rotterdam: GGD RR: pp. 22-23

⁶ Regionale Aanpak Kindermishandeling (RAAK)

⁷ CBS, Trendrapport 2010 *Landelijke jeugdmonitor*. Den Haag: Centraal Bureau voor de Statistiek.

te nemen aan de reguliere (gemeentelijke) voorzieningen. In de gevallen dat dit niet mogelijk is zal er een specifiek doelgroepgericht aanbod moeten zijn.

Sociale uitsluiting als gevolg van armoede van de ouders dient voorkomen te worden. Jeugdigen mogen niet de dupe worden van de armoede van hun opvoeders en alle jeugdigen dienen gelijke kansen te krijgen. Gebleken is namelijk dat haast 10% van de kinderen opgroeit in een gezin waarvan de ouder(s) afhankelijk zijn van een bijstandsuitkering. Maassluis scoort hier binnen de gemeentegroep uitzonderlijk hoog. Er zijn verschillende voorzieningen getroffen voor opvoeders met een laag inkomen en bij de bezuinigingen in de begroting 2011 zijn specifiek de gemeentelijke bijdragen aan jeugdigen ontzien.⁸

⁸ Gemeente Maassluis (2010), *Nota integraal armoedebeleid 2010-2014*. Maassluis

Hoofdstuk 3: Gevolgen regeerakkoord

Het huidige regeerakkoord bevat een groot aantal maatregelen welke direct of indirect van invloed zijn op het integrale jeugdbeleid. Onduidelijk is nog wat de exacte gevolgen zijn. Positief is dat in het regeerakkoord het principe wordt gehanteerd dat taken zo dicht mogelijk bij de burger moeten worden belegd. Zo worden in de komende periode de jeugdzorg, werkgelegenheidstaken en delen van de AWBZ bij de gemeenten ondergebracht. Veel is nog onduidelijk en de invloed van de verschillende maatregelen op lokaal niveau zal pas in de (nabije) toekomst blijken.

3.1 Leren en werken

3.1.1 Werk en inkomen

Op het gebied van werk en inkomen worden in het regeerakkoord verschillende maatregelen aangekondigd, waaronder een aantal specifiek van toepassing op jeugdigen. Het gaat onder andere om:

- WWB, Wajong en WSW gaan op in één regeling;
- Aanscherpen van de Wet investeren in jongeren (Wij).

Er wordt de wens uitgesproken om de arbeidsmarkt te hervormen door de WWB, Wajong en WSW op te laten gaan in één regeling. De Wajong wordt dan alleen nog maar toegankelijk voor volledig en duurzaam arbeidsongeschikten.

De VNG steunt het principe van de voorgestelde hervormingen om te komen tot één regeling voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt en de achterliggende gedachte dat werken naar vermogen centraal moet staan. Echter over de condities waaronder wordt nog gesproken. Een uitwerking van de voorgenomen bezuinigingen op dit punt en een uiteindelijke beoordeling hiervan zal op een later tijdstip volgen.

3.1.2 Voortijdig schoolverlaters

Het kabinet zet de ingezette lijn voort om het aantal voortijdig schoolverlaters (vsv) verder terug te brengen en verhoogt de doelstelling tot hoogstens 25.000 vsv-ers. Hierdoor kunnen gemeenten hun inspanningen om voortijdig schoolverlaten te voorkomen voortzetten en kunnen afspraken met het onderwijs worden gecontinueerd.

3.1.3 Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE)

Het plan is kinderen met een grote taalachterstand met drang en dwang te laten deelnemen aan de VVE. Ouders worden mede verantwoordelijk gemaakt voor de taalontwikkeling van hun kinderen en deze verantwoordelijkheid zal ook een financiële component gaan bevatten. Om deze doelstellingen te behalen zal structureel extra geld beschikbaar komen.

3.2 Leefbaarheid en samenhang

3.2.1 Jeugdzorg

Ten aanzien van de jeugdzorg geldt dat het vorige kabinet al plannen had om (een deel) van de jeugdzorg richting de gemeenten over te hevelen en ook het huidige kabinet is deze mening toegedaan. Decentralisatie van de middelen van de jeugdzorg is ons inziens, mits voldaan wordt aan een aantal randvoorwaarden, een positieve ontwikkeling en biedt de gemeente extra mogelijkheden op het gebied van o.a. preventie.

3.2.2 Armoedebeleid

Het regeerakkoord heeft als uitgangspunt om de inkomensgrens van het gemeentelijke minimabeleid te normeren op maximaal 110%. In Maassluis en veel gemeenten in Nederland is

de grens van het gemeentelijke minimabeleid genormeerd op 120%. Indien de inkomensgrens verlegd wordt heeft dit tot gevolg dat de doelgroep tussen 110% en 120% geen aanspraak kan maken op inkomensondersteunende maatregelen, die bijdragen aan de participatie in de samenleving.

3.2.3 Kinderopvang

Het uitgangspunt is dat na de groei van het deel dat de rijksoverheid bijdraagt aan kinderopvang er een correctie noodzakelijk is, zodat ouders proportioneel bijdragen aan de werkelijke kosten. Dit betekent concreet dat werkende ouders meer zullen moeten gaan bijdragen aan de opvang van hun kinderen. Aan een aantal specifiek binnen de wet benoemde doelgroepen betaalt de gemeente daarnaast een gemeentelijke toeslag. Onduidelijk is nog wat de gevolgen van deze wijzigingen zullen zijn.

3.2.4 Sport

Het regeerakkoord stelt dat sport in de wijk goed is vanwege de gezondheidsbevorderende werking en de veiligheid binnen de wijken en op scholen moeten er meer sportlessen komen. Vorenstaande aspecten wil het kabinet nader vormgeven in overleg met de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG).

Hoofdstuk 4: Invulling van de jeugdketen

De totale jeugdketen moet eraan bijdragen dat jeugdigen zich optimaal kunnen ontplooiën in de samenleving. Adagium daarbij is “het kind en zijn omgeving centraal”: niet de specialismen van de instellingen, maar de “vraag” van het kind en zijn omgeving is leidend voor de hulp die geboden moet worden.⁹ Binnen de stadsregio Rotterdam is in de afgelopen jaren het programma Ieder Kind Wint (IKW) tot stand gekomen en dit zal in de komende periode verder geïmplementeerd worden. Uitgangspunt blijft de jeugdige. Iedere jeugdige heeft behoefte aan een veilig netwerk. Niet alleen opvoeders kunnen hierin voorzien, maar ook scholen spelen hierbij een belangrijke rol.

Inzet om de keten rond jeugdigen en hun omgeving verder te versterken is nodig om in de komende jaren een veilig netwerk rond alle jeugdigen te kunnen creëren. In bijlage 1 is de jeugdketen schematisch weergegeven. Onderstaand worden de verschillende functies nader uitgewerkt, maar allereerst zal stilgestaan worden bij de bestaande functies.

- Centraal informatie / adviespunt: centraal informatie- en adviespunt als het gaat om opvoed- en opgroevragen in de volle breedte;
- Vindplaats (signalering): plek waar jeugdigen komen en waar veranderingen gesignaleerd kunnen worden;
- Toeleiding naar aanbod: overlegvorm welke door kan verwijzen naar een voorziening;
- Algemeen toegankelijke voorzieningen: voorzieningen welke voor alle jeugdigen en opvoeders toegankelijk zijn;
- Coördinatie: wijze van coördinatie in het geval dat er sprake is van meervoudige vraagstellingen;
- Geïndiceerde voorzieningen: voorzieningen voor jeugdigen en hun opvoeders welke slechts toegankelijk zijn met enige vorm van indicatie.

Het integrale jeugdbeleid beslaat een breed terrein en zeer uiteenlopende organisaties op het terrein van samenlevingszaken kunnen betrokken zijn bij het aanbod van voorzieningen aan jeugdigen en hun opvoeders. Coördinatie van zorg speelt zich in de praktijk af op het snijvlak van het lokaal preventief jeugdbeleid en de geïndiceerde (jeugd)zorg, maar ook op het snijvlak van jeugdvoorzieningen en algemene voorzieningen. Een sterk vereenvoudigde schematische weergave ziet er als volgt uit:

Belangrijk is om, waar mogelijk, zo veel mogelijk gebruik te maken van bestaand en vrij toegankelijk aanbod binnen de verschillende beleidsvelden. Juist door regulier aanbod te benutten voor specifieke groepen is winst te behalen. Bijvoorbeeld door het benutten van het

⁹ Beemer, F. e.a., Gemeentelijke regie in de jeugdketen. Berenschot, Utrecht, 20 april 2006

jongerenwerk voor trajecten voor WWB/WIJ-cliënten of het stimuleren van sport onder jeugdigen om overgewicht te voorkomen. Uitgangspunt is dat het volledige aanbod voor jeugdigen en hun omgeving ingedeeld wordt binnen de drie domeinen (privé, werk/school, sociaal) (bijlage 2). Afhankelijk van de situatie waarin de jeugdige met zijn omgeving verkeert kan dan het aanbod worden bepaald aan de hand van de gestelde doelstellingen.

Informatie en advies

Ook de 95% van de opvoeders die het opvoeden goed aangaat, kan af en toe behoefte hebben aan praktische informatie over alledaagse opvoedingsvragen. Informatie en advies op het terrein van opvoed- en opgroevragen wordt op verschillende wijzen aangeboden binnen de gemeente Maassluis. In december 2009 is het CJG van start gegaan en dit centrum zal zich ontwikkelen tot een centraal informatie- en adviespunt als het gaat om opvoed- en opgroevragen. De jeugdige en zijn omgeving kunnen hier terecht voor vele vormen van dienstverlening op het gebied van het brede jeugdspectrum. Doel is dat alle opvoed- en opgroeiorganisaties in Maassluis samenwerken, met een herkenbaar gezicht naar buiten toe en een laagdrempelig loket in de vorm van het CJG Maassluis.

Naast het CJG zijn er andere plekken waar jeugdigen en hun opvoeders veelvuldig komen en ook op deze plekken wordt advies ingewonnen. Het onderwijs en de kinderopvang zijn hiervan wellicht de meest voor de hand liggende voorbeelden, maar ook de eerstelijnsorganisaties worden hiertoe gerekend, en mede om die reden is een goede samenwerking tussen deze organisaties en het CJG van belang.

Vindplaats (signalering)

De overgrote meerderheid van jeugdigen en opvoeders zijn zeer goed in staat om zelf te signaleren dat er iets niet goed gaat met de jeugdige zelf of in de relatie tussen de jeugdige en de opvoeder. Opvoeders zijn en blijven primair verantwoordelijk en het merendeel zal zelf initiatieven nemen als er zich problemen voor doen.

In een beperkt aantal gevallen onderkennen jeugdigen en ouders echter, om uiteenlopende redenen, de problemen niet of vinden zij het lastig de stap naar ondersteuning te zetten. In deze gevallen is het van belang organisaties, die direct contact hebben met jeugdigen en hun opvoeders, professioneel toegerust zijn op het signaleren van opvoed- en opgroei-problematiek. Deze organisaties noemen we vindplaatsen.

Vindplaatsen hebben, over het algemeen, slechts een beperkte rol op het terrein van de hulpverlening en dit behoort (meestal) niet tot de kerntaak. Wel hebben de vindplaatsen op basis van hun kerntaak een directe link met (de ontwikkeling) van jeugdigen. Hierdoor zijn zij belangrijk als signaleerder van opvoed- en opgroei-problematiek en zullen zij een rol gaan spelen bij de uitrol van de RAAK-aanpak. Deze organisaties hebben de volgende verantwoordelijkheden:

- Opvoed- en opgroei-problematiek bij jeugdigen en ouders te signaleren;
- De functie signalering binnen de eigen organisatie in te bedden (interne zorgstructuur);
- Het gesignaleerde bespreekbaar te maken met ouders en/of betrokken jeugdige;
- Indien nodig de signalen door te geleiden naar de juiste voorziening.

Toeleiding naar aanbod

Op basis van het signaal vanuit de vindplaats dient er snel hulp geboden te kunnen worden. In eerste instantie ligt hier een verantwoordelijkheid weggelegd voor het CJG als spil binnen het integrale jeugdveld, echter de GOSA-regisseur kan in voorkomende gevallen een toeleidende rol spelen, hoewel het uitgangspunt blijft dat de GOSA in eerste plaats coördinerend optreedt.

Belangrijk is dat op basis van de signalen vanuit de vindplaats actie wordt ondernomen en maatwerk wordt geleverd. Dit betekent dat iemand met een hulpvraag zo snel mogelijk op de juiste plek terecht komt en de noodzakelijke ondersteuning geboden krijgt.

De coördinerende instantie draagt zorg voor een accurate en inhoudelijke terugkoppeling richting de vindplaats, zodat de vindplaats op de hoogte blijft van de ontwikkelingen rondom het door hem afgegeven signaal. Als gevolg van een goede terugkoppeling kan de bereidheid tot melden door de vindplaatsen worden vergroot en vertrouwen gewonnen worden.

Ook andere structuren kunnen een toeleidende functie hebben en integraal werken betekent dat deze optimaal benut moet worden. Te denken valt aan de signalerende en toeleidende functie van de groepsaanpak. Deze aanpak omvat een systematische analyse van overlastgevende groepen jongeren en een daarbij horende persoons-, groeps- en domeingerichte aanpak van jongerenoverlast en jeugdcriminaliteit.

Algemeen toegankelijke voorzieningen

De voorzieningen voor jeugdigen kunnen worden onderverdeeld in een drietal 'lagen' (bijlage 2). Allereerst is er een ruim aanbod van algemene (vrij) toegankelijke voorzieningen, waaronder bijvoorbeeld het aanbod van het jeugdtheaterschool, het verkeersexamen in groep 7, het sportaanbod voor jongeren in Maassluis en het jongerenwerk, maar ook de georganiseerde lezingen voor opvoeders en de jeugdgezondheidszorg 0-19 (universele preventie). Vervolgens is er een laagdrempelig (vrij) toegankelijk hulpaanbod beschikbaar, zoals bijvoorbeeld cursussen over opvoeden (selectieve preventie). Tot slot is er een aanbod voor meer complexe situaties waar een extra steuntje in de rug noodzakelijk is (geïndiceerde preventie / zorggerelateerde preventie). Bij dit laatste aanbod valt te denken aan inzet van een gezinscoach of een extra consult binnen de jeugdgezondheidszorg.

Belangrijk is om, waar mogelijk, gebruik te maken van bestaand en vrij toegankelijk aanbod. Juist door regulier aanbod te benutten voor specifieke groepen is winst te behalen. Gedacht kan worden aan het stimuleren van sport om overgewicht te voorkomen door middel van de bestaande sportverenigingen. Of het aanbieden van een welkomstpakket van de bibliotheek voor ouders via het CJG om enerzijds het ledenaantal van de bibliotheek te verhogen en anderzijds taalachterstanden te voorkomen.

Maassluis kent een groot aanbod van laagdrempelige preventieve interventies, mede als gevolg van het project Veilig Opgroeien. Veilig Opgroeien heeft in de afgelopen jaren een uitstekend integraal preventief aanbod opgebouwd en het is van groot belang deze expertise te behouden en verder te ontwikkelen door middel van een intensieve samenwerking met het CJG Maassluis.

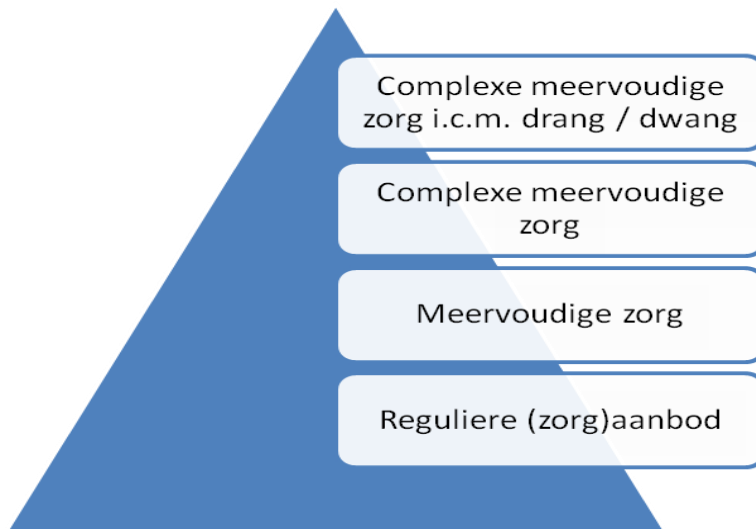
Coördinatie

Bij coördinatie van zorg gaat het om gezinnen met meervoudige problematiek, die geen grip hebben op de eigen situatie. Deze gezinnen hebben te maken met diverse instanties en hulpverleners, bijvoorbeeld in verband met schuldsanering, huisvesting, verslaving, opvoedproblematiek en/of problemen op school.

Coördinatie van zorg ligt enerzijds bij de coördinator CJG en anderzijds bij de GOSA-regisseur. Probleemsituaties / gezinnen kunnen zowel bij de GOSA-regisseur als het CJG gemeld worden. De GOSA-regisseur en de CJG-coördinator zullen vervolgens in onderlinge afstemming opschalen naar de GOSA of afschalen naar het CJG.

In onze visie dient het CJG een laagdrempelig aanbod te hebben, waarbij niet te zware en snel toegankelijke informatie gemakkelijk voorhanden is. Uitgangspunt is hierbij vrijwilligheid. Voorkomen moet worden dat het een centrum wordt voor problematische gezinnen, omdat dit een drempelverhogende werking zal hebben. Daarnaast moet voorkomen worden dat als gevolg van complexe problematiek het CJG 'volloopt' en er capaciteitsproblemen ontstaan. Wanneer

sprake is van drang en dwang is allereerst een regierol weggelegd voor het Gemeentelijk Overleg Sluitende Aanpak (GOSA). Schematisch is de coördinatie van zorg als volgt weer te geven:

Reguliere (zorg)aanbod

De jeugdige krijgt zorg van een enkele hulpverlener of maakt gebruik van een enkele voorziening; er is dus sprake van enkelvoudige zorg. Op dit niveau hoeft er dus niet gecoördineerd te worden. Indien er zich problemen voordoen bij het gebruik van de voorziening kan aangeklopt worden bij het CJG voor informatie, advies of bespreking binnen het casuïstiek overleg.

Meervoudige zorg

De jeugdige heeft te maken met meer dan één hulpverlener of hulpverlenende instantie. Op dit niveau gaat het om de zorg voor de jeugdige. Binnen het CJG wordt door middel van bespreking in het casuïstiek overleg afgestemd wie de casusregisseur is.

Indien zich problemen of onduidelijkheden voor doen kan aangeklopt worden bij de CJG-coördinator voor informatie en advies.

Complexe meervoudige zorg

Er is nog steeds sprake van meervoudige zorg. De situatie is echter complex. Het is dan voor de hulpverleners plezierig en soms noodzakelijk dat zij kunnen aankloppen bij de CJG-coördinator. Met deze persoon kunnen zij overleggen over de volgende stap in het gezamenlijke hulpverleningstraject. Daarnaast zal de CJG-coördinator de opvolging bewaken als het gaat om de casus.

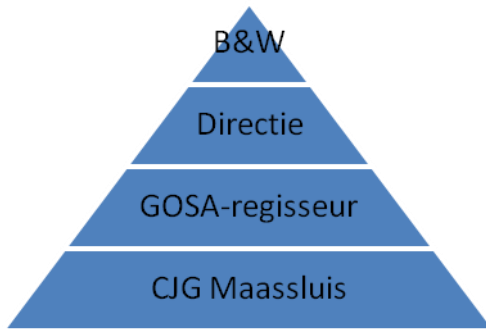
Complexe meervoudige zorg i.c.m. drang / dwang

Het sluitstuk van de zorgcoördinatie is de GOSA-regisseur. Zijn rol treedt in werking als er in het zorgtraject sprake is van drang of dwang of als er een beroep moet worden gedaan op de doorzettingmacht.

De GOSA-regisseur heeft mogelijkheden om verder op te schalen, wanneer ondanks alle inspanningen geen adequate hulpverlening tot stand komt. Dit kan op verschillende manieren:

- Via de wethouder jeugd;
- Via de burgemeester;
- Via de jeugdconsul in Rotterdam.

Schematisch zien de op- en afschaling binnen de gemeente er als volgt uit:

Geïndiceerde voorzieningen

Zoals reeds opgemerkt is het van belang zo veel mogelijk gebruik te maken van reguliere voorzieningen zonder indicatie. Er zijn echter momenten dat deze voorzieningen onvoldoende blijken te zijn en dan is het noodzakelijk een geïndiceerde voorziening in te zetten. Geïndiceerde voorzieningen zijn er in vele soorten en de wijze van indicatie verschilt per voorziening (zie bijlage 2). Ook in het geval van geïndiceerde voorzieningen is het van belang te zoeken naar combinaties welke de effectiviteit van de inzet maximaliseren.

Hoofdstuk 5: Speerpunten van het beleid en te behalen doelen

In de komende jaren zal er veel veranderen en de gemeente zal op deze veranderingen adequaat moeten inspelen. Meest ingrijpend op het gebied van het integrale jeugdbeleid is wellicht de komst van de jeugdzorg naar de gemeenten en hier zal Maassluis zich in de komende periode op moeten gaan voorbereiden. Wij zijn van mening dat dit de hoogste prioriteit heeft binnen het integrale jeugdbeleid en dat deze voorbereiding allereerst moet bestaan uit het in de komende periode verder stroomlijnen van het integrale jeugdbeleid. Daarnaast zal echter ook inzet gepleegd moeten worden op het creëren van een veilige leefomgeving voor alle jeugdigen binnen Maassluis.

5.1 Versterken netwerk

In de afgelopen jaren zijn vele structuren in het leven geroepen ter verbetering van de hulp aan jeugdigen. Denk daarbij bijvoorbeeld aan het CJG en de GOSA, maar ook bijvoorbeeld het ZAT. In de komende jaren moet de nadruk niet langer liggen op het opzetten van nieuwe structuren, maar in de eerste plaats in het investeren in bestaande structuren en de samenwerking daartussen.

In hoofdstuk vier is een voorschot genomen op de wijze waarop de keten rond jeugdigen zou moeten worden vormgegeven. Voor de komende periode is het zaak deze verder uit te werken en de intensieve samenwerking en interactie in de praktijk te brengen. Alle betrokkenen moeten enerzijds hun individuele verantwoordelijkheid gaan nemen en anderzijds ook hun verantwoordelijkheid binnen het netwerk. Uitgangspunt is te komen tot een goed functionerende jeugdketen die voorbereid is op de komst van (delen van) de jeugdzorg richting de gemeenten en alle jeugdigen een veilig netwerk biedt. De doorschakeling van de fase van concepten, structuren en instrumentatie naar de fase van uitvoering zal nu moeten gebeuren om gebruik te kunnen maken van de nu nog bestaande ‘sense of urgency’¹⁰ bij betrokken partijen.

Doorschakelen naar de fase van uitvoering betekent ook dat kritisch gekeken moet worden naar de bestaande structuren. Belangrijk is om hierbij bestaande structuren niet te ontzien en waar mogelijk structuren te vereenvoudigen of overlegvormen samen te voegen. Effectiviteit en efficiëntie van de structuur staat hierbij centraal.

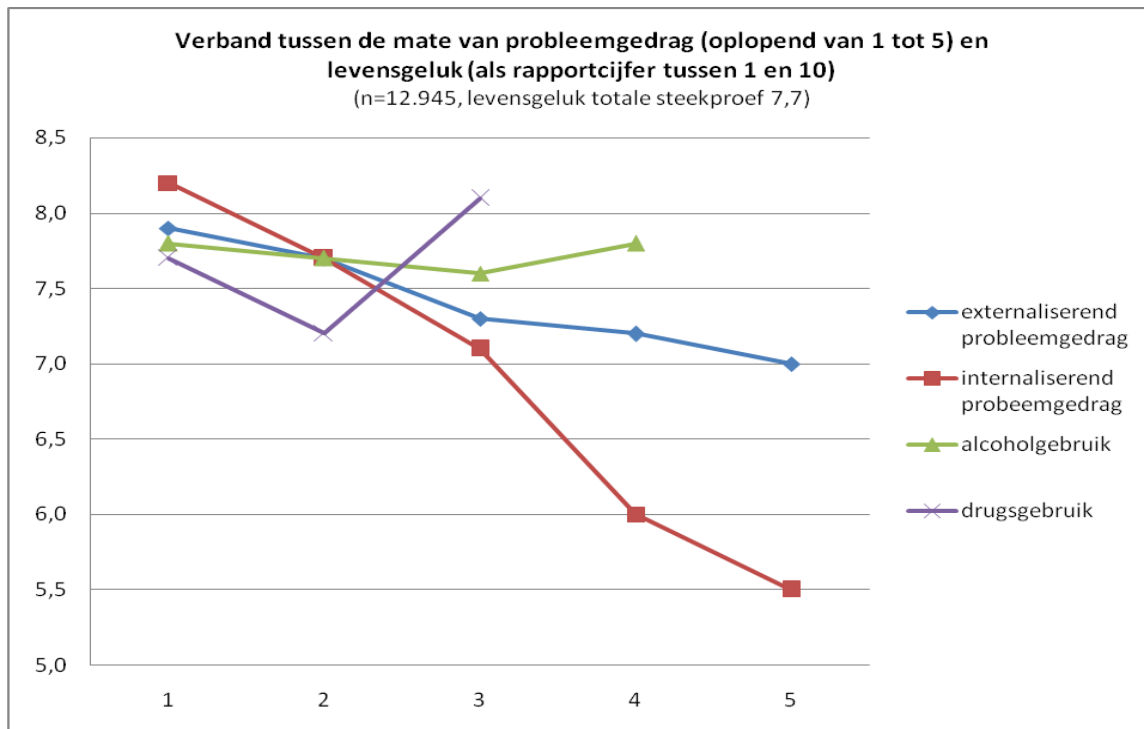
Binnen de gemeente Maassluis is in de afgelopen jaren veel inzet gepleegd op het preventieve aanbod door middel van Veilig Opgroeien en als gevolg daarvan is er al jaren ervaring met het opzetten van een effectief portfolio op het gebied van de preventieve opvoedondersteuning. Hier willen wij in de komende jaren gebruik van maken in de (verdere) ontwikkeling van een effectief zorgportfolio voor het CJG. Een grote uitdaging wordt om in tijden van toenemende krapte de ingezette beweging in stand te houden en ambities te verwezenlijken.

Er zal gekomen moeten worden tot een geoptimaliseerde match tussen vraag en aanbod en problemen die samenhangen met een onderscheid in financiering zullen moeten worden geëlimineerd.

¹⁰ gevoel van urgentie

5.2 Vier risicoprofielen

Prins onderscheidt een viertal risicoprofielen welke met name van invloed zijn op het welbevinden van jongeren: de jonge delinquent (met externaliserend probleemgedrag), de eenzame internetter (met internaliserend probleemgedrag), de forse drinker en de drugsgebruiker. Om inzichtelijk te maken in hoeverre dit probleemgedrag van invloed is op het levensgeluk, is van ieder risicoprofiel een vijfpuntsschaal gemaakt. Jongeren die niet voldoen aan het risicogedrag scoren een 1 en jongeren die dit gedrag vaak of veel vertonen, scoren een 5 (zie grafiek).

Bron: *De deugd van tegenwoordig; Onderzoek naar jongeren en hun grenzen*

Niet verwonderlijk is dat naarmate jongeren meer internaliserend probleemgedrag vertonen, ze zich ongelukkiger voelen. Jongeren met extreem internaliserend probleemgedrag beoordelen hun eigen leven met een onvoldoende (5,5). Jongeren die absoluut geen internaliserend probleemgedrag vertonen, voelen zich gelukkiger dan gemiddeld (8,2 tegen 7,7 voor alle jongeren). Maar ook delinquent gedrag maakt niet gelukkig - naarmate jongeren meer externaliserend probleemgedrag vertonen, voelen ze zich minder gelukkig. Maar het verband is zwak en de meest agressieve jongeren geven hun eigen leven toch nog een ruime voldoende (7). Voor alcoholgebruik bestaat er geen verband: meer of vaker drinken maakt gelukkig noch ongelukkig. Voor drugsgebruik is het verband niet eenduidig, maar onder de drugsgebruikers zitten wel de meeste onvoldoendes.¹¹

Het integrale jeugdbeleid is er in de eerste plaats op gericht dat jongeren minder problemen krijgen, hebben en/of veroorzaken en gelukkiger zijn. Het hebben van problemen dient breed gezien te worden; van leerproblemen tot sociaal emotionele problemen en van gezondheidsproblemen tot aan seksualiteit gerelateerd probleemgedrag. Belangrijk is dat zo veel

¹¹ Prins, M. (2008), *De deugd van tegenwoordig; Onderzoek naar jongeren en hun grenzen*. Nijmegen: Radboud Universiteit

mogelijk jeugdigen met plezier naar school gaan, een startkwalificatie behalen en terecht komen in het arbeidsproces. Een belangrijke rol is hierbij weggelegd voor het onderwijs.

5.2.1 internaliserend probleemgedrag

Prins constateert dat vooral internaliserend probleemgedrag van grote invloed is op het levensgeluk van jongeren. Ongeveer 10% van de jeugd vertoont risicogedrag dat veel meer naar binnen is gericht: zij brengen excessief veel tijd door op internet en op MSN, ze vinden er een uitlaatklep en een mogelijkheid om andere mensen te leren kennen en over hun gevoelens te praten, maar ze worden er tevens gepest en bedreigd. Zij voelen zich vaak eenzaam. Jongeren met internaliserend probleemgedrag zijn vaak jonge meisjes op het vmbo uit autoritaire of onverschillige gezinnen.¹²

In het CtC onderzoek is op basis van de Strengths and Difficulties Questionnaire (SDQ) onderzocht in hoeverre sociaal emotionele problemen aanwezig zijn. Uit landelijk onderzoek blijkt dat zestien procent van de leerlingen op het voortgezet onderwijs (12 – 16 jarigen) een zorgelijke score hebben ten aanzien van psychosociale problematiek. In Maassluis blijkt dat negentien procent van de derdeklassers een zorgelijke score heeft ten aanzien van psychosociale problemen.¹³ Omdat de gebruikte vraagstellingen en normen tussen de leeftijdsmomenten verschillen, is vergelijking tussen de leeftijdsmomenten niet mogelijk. Opgemerkt dient te worden dat in geen van de gevallen verschillen naar etnische afkomst konden worden vastgesteld.

Totaalscore SDQ				
	Ouders		leerkrachten	
	Jongens	meisje	jongens	meisje
Kleuters	15%	6%	8%	8%
Groep 7	10%	10%	12%	3%
Derde klas VO*	19%	19%	-	-

* In klas 3VO gaat het om zelfgerapporteerde gegevens.

Bron: GGD RR 2010 pp. 39-40

Opgemerkt dient te worden dat allerlei zaken van invloed zijn op de sociaal-emotionele ontwikkeling van kinderen. Gedacht kan worden aan de thuissituatie, de schoolsituatie, het al of niet hebben van vriendjes, het lid zijn van een (sport)vereniging, bijzondere levensgebeurtenissen enzovoorts. In onderstaand overzicht is dan ook geen volledig overzicht te geven van de maatregelen welke genomen worden ter voorkoming van sociaal emotionele problemen. Duidelijk is wel dat dit in de eerste plaats gaat om algemene voorzieningen welke toegankelijk zijn voor alle jeugdigen.

Wij zijn van mening dat de score in alle leeftijdscohorten te hoog is en dat deze in 2014 substantieel lager moet zijn. Het uiteindelijke doel moet zijn dat in Maassluis de psychosociale problematiek niet hoger is dan het landelijke gemiddelde.

¹² Prins, M. (2008), *De deugd van tegenwoordig; Onderzoek naar jongeren en hun grenzen*. Nijmegen: Radboud Universiteit

¹³ GGD RR (2010), *Jeugdmonitor Rijnmond: Rapportage gemeente Maassluis 2009*. Rotterdam: GGD RR

Wat gaan we daar voor doen?

Maatregel	Doelstelling	Budget	Evaluatiedocument
• Jongeren maken clips voor mediacampagne • Pilot Actie Welkom in onze wijk • Ontwikkeling participatie in het basisonderwijs	Kinderen en jongeren voelen zich betrokken en zetten zich in voor het jeugdbeleid in Maassluis	€ 8.000,00	Evaluatie Veilig Opgroeien
Combinatiefuncties subsidiëren t/m 2012	Vergroten aantal 'sterke' verenigingen, meer dagelijks sport- en beweegaanbod, stimuleren actieve kunstbeoefening, samenwerking onderwijs, sport- en cultuursector verbeteren	€ 105.000,- (2010) € 130.000,- (2011) € 220.000,- (2012)	Evaluatie Projectplan "Aan de slag met combinatiefuncties in Maassluis"(2009-4947)
• Subsidiëren van het schoolmaatschappelijk werk in het primair onderwijs; • Bijwonen door leerplichtambtenaar en voorzitten door CJG-coördinator van ZAT's; • Ondersteunen van de zorgstructuur in het voortgezet onderwijs; • Scholen stimuleren om zorg te bieden en hen te informeren over de wet ondersteuning onderwijs zieke leerlingen en leerlingen met een beperking.	Welzijn van de jeugd verbeteren door op te groeien zonder obstakels	€ 76.695,- (SMW), deelname ZAT via reguliere budgetten.	Jaarverslag leerplicht, jaarverslag CJG
Sociale vaardigheidstrainingen	Competenties en vaardigheden deelnemers neemt toe met 10% toe ten opzichte van 2009	n.t.b.	Evaluatie van de scholen
Databank vullen met vacatures voor maatschappelijke stages, aansturen en begeleiding van vrijwilligers door stagemakelaar	MasActief (databank) in de lucht, 50% van de scholen doen er aan mee.	€ 23.224,-	Evaluatie vrijwilligersnota in voorbereiding, visiedocument (werkafspraken)
Subsidiëren van (na)scholing van voor- en voorschoolse educatie (VVE) op peuterspeelzalen (PSZ), zorgdragen voor een doorlopende leerlijn van PSZ naar het basisonderwijs,	Voorkomen van taal- en ontwikkelingsachterstanden bij kinderen in de leeftijd 2-6 jaar	€ 120.000,-	Evaluatie beleidsplan bestrijding Onderwijs Achterstanden

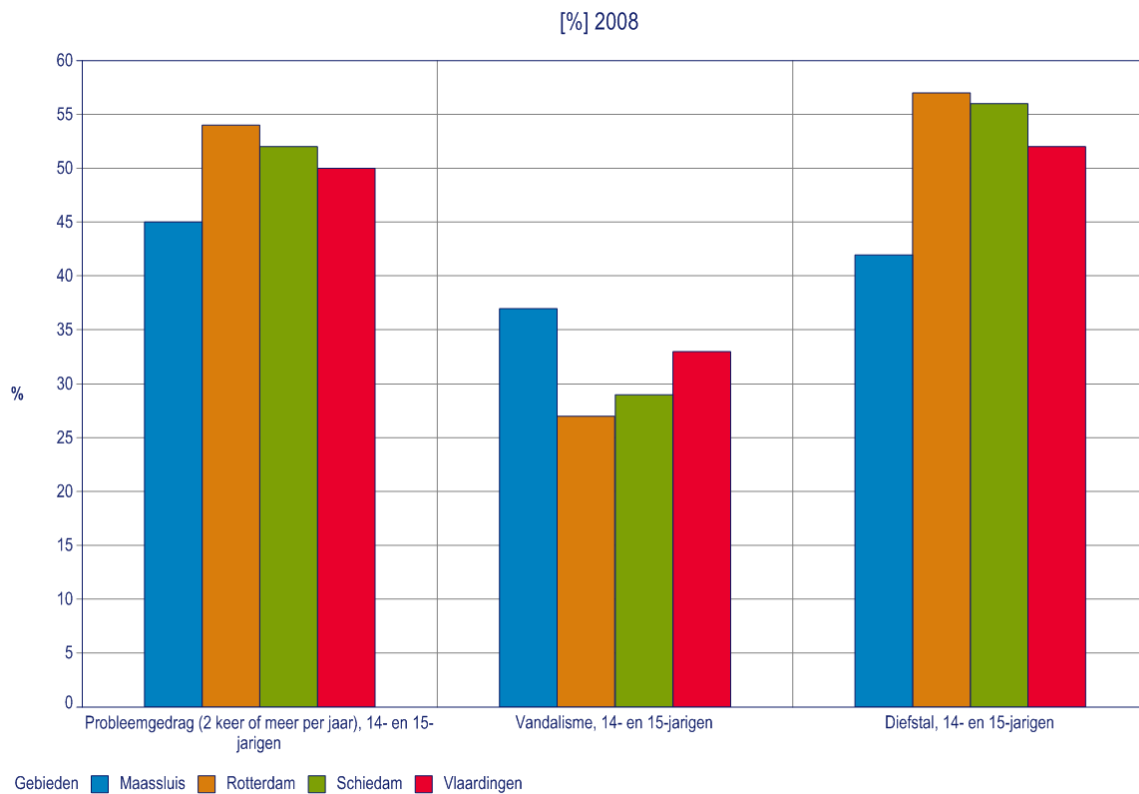
verzorgen van de VVE administratie			
Het voorkomen en bestrijden van een taalachterstand bij kinderen tussen van 2-6 jaar	Op peuterspeelzalen, kinderdagverblijven en groepen 1 en 2 van de basisschool volgen kinderen een specifiek programma	€ 324.000,-	Jaarverslag Stichting kinderopvang Maassluis
Subsidiëren van de Centrale Opvang (Schakelklassen)	Verminderen van taalachterstanden bij kinderen verminderen in de leeftijd 4-13 jaar	€ 100.000,- (rijksmiddelen OAB)	Afrekening subsidie o.b.v. convenant opgesteld door scholen
Cursussen laaggeletterdheid (25 trajecten)	Autochtone laaggeletterden zijn zich bewust van de nadelige gevolgen van sociaal isolement door de taboevorming rond laaggeletterdheid.	Deel van het budget laaggeletterdheid	Productovereenkomst WEB 2011
Inburgeringcursussen	Anderstaligen zijn zich bewust van de nadelige gevolgen van sociaal isolement als gevolg van gebrekkige taalbeheersing en kennis van de samenleving	Deel van het totale inburgeringbudget	Bestek inburgering 2011-2012
Kinderen met een achterstand nemen deel aan taalstimuleringsprogramma's op peuterspeelzalen en kinderdagverblijven.	Zo weinig mogelijk kinderen hebben een taalachterstand	Budget bibliotheek	Jaarverslag bibliotheek
Verzorgen en betalen van leerlingen vervoer	Alle leerlingen kunnen passend onderwijs volgen	€ 423.000,-	
Verstrekken BB voor deelname maatsch. activiteiten	Voorkomen dat kinderen uit een gezin met laag inkomen niet kunnen deelnemen aan maatschappelijke activiteiten	Uit het budget BB/minima beleid	Uit het systeem GWS4ALL adhv queries
Licht tot intensief ambulante hulp	Elke jeugdige kan in een veilige omgeving opgroeien	€ 58.768,-	Jaarverslag Flexus Jeugdplein
Het Werkplan Raak Maassluis is opgesteld en een scholingstraject tbv invoering en werken met de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling is uitgevoerd	Organisaties werken met de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling.	Nihil	Evaluatie werkplan RAAK

5.2.2 externaliserend probleemgedrag

De kadernota integraal veiligheidsbeleid Maassluis benoemt jongeren tot een belangrijk aandachtspunt binnen het gemeentelijke veiligheidsbeleid. Jongeren veroorzaken op sommige momenten overlast binnen de openbare ruimte, hoewel er met de meeste jongeren weinig tot niets aan de hand is. Wel kunnen zij op sommige momenten een bron van ergernis vormen of een gevoel van dreiging oproepen bij volwassen buurtbewoners.¹⁴

¹⁴ Gemeente Maassluis (2011), *Kadernota integraal veiligheidsbeleid 2011-2014*. Maassluis

De centrale onderwerpen binnen deze nota zijn het voorkomen en terugdringen van de overlast door jeugdgroepen, het aanpakken van individuele criminele jongeren, het vergroten van de veiligheid in en om de school en de aanpak van de jongere doelgroep. In lijn met de recente evaluatie van de werkzaamheden van het jongerenwerk in Maassluis zal het jongerenwerk zich in de komende periode meer (preventief) gaan richten op een jongere doelgroep, waarbij de oudere doelgroep niet vergeten wordt. De verwachting is dat deze aanpak op termijn de overlast terug zal dringen.

Bron: Jeugdmonitor leerlingvragenlijst 14-15 jarigen

Binnen de verschillende beleidsterreinen zijn een aantal doelstellingen benoemd op het gebied van overlast door jeugdigen. Allereerst moet het aantal meldingen jeugdoverlast gedurende het jaar 2011 met 10% dalen en zal in 2012, als gevolg van de inzet van straatcoaches, het aantal Marokkaans-Nederlandse jongeren dat betrokken is bij overlast in de openbare ruimte met 30% afgenomen moeten zijn.

Doel is dat het aantal 14-15 jarigen dat 2 keer per jaar of meer probleemgedrag vertoont met 10% is gedaald in 2013 en het percentage jongeren dat zich schuldig maakt aan vandalisme met 20% is gedaald. Hoewel het aantal jongeren van 14 en 15 die een diefstal heeft gepleegd lager ligt dan in de omringende steden moet dit percentage lager uit gaan komen. Uitgangspunt is dat hooguit 25% van deze groep in 2013 zich schuldig maakt aan diefstal.

Wat gaan we daar voor doen?

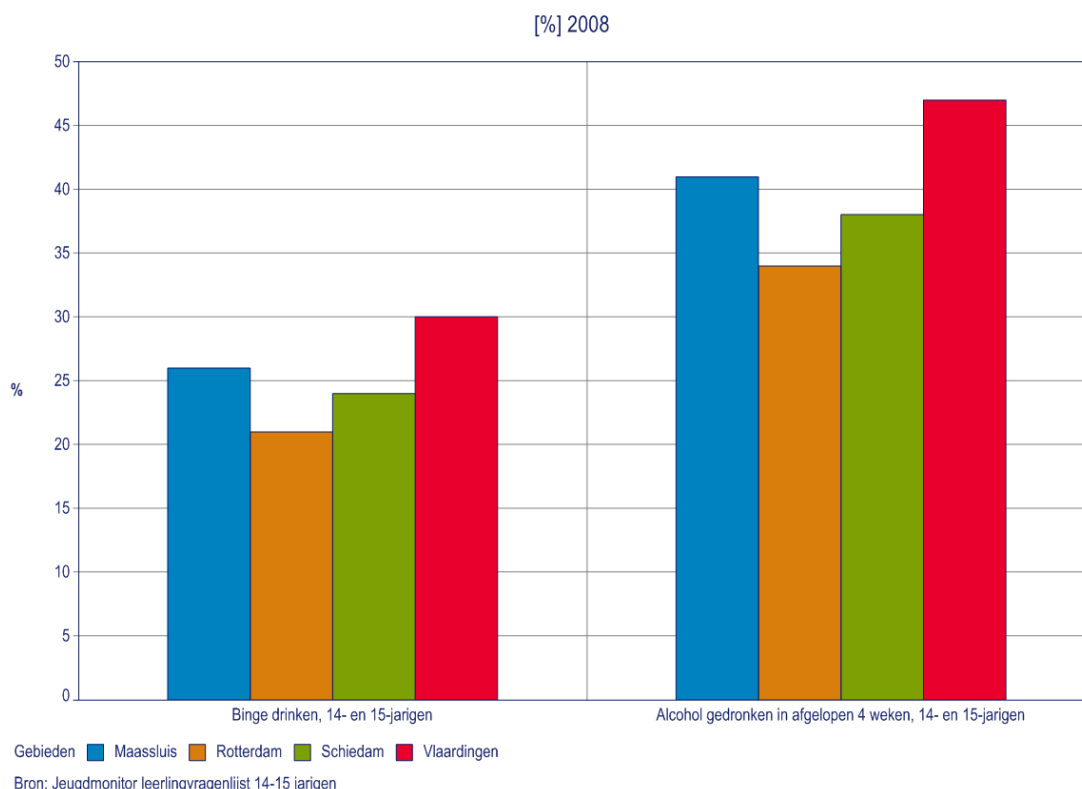
Maatregel	Doelstelling	Budget	Evaluatiedocument
Organiseren van voorlichtingsbijeenkomsten en lespakketten aanbieden aan de scholen • Take care • Loving me loving you • Lentekriebels • Wijkgericht Welzijn E25 • Streetwise en Totally traffic	Aantal geweldsdelicten onder jongeren neemt met 10% af tov 2009; percentage kinderen dat seksuele voorlichting krijgt stijgt met 30%	n.t.b. (welzijn)	Politiemonitor, Evaluatie Veilig Opgroeien, Gemeenteatlas
• Subsidiëren van het schoolmaatschappelijk werk in het primair onderwijs, • Bijwonen door leerplichtambtenaar en voorzitten door CJG-coördinator van ZAT's • Ondersteunen van de zorgstructuur in het voortgezet onderwijs • Scholen stimuleren om zorg te bieden en hen te informeren over de wet ondersteuning onderwijs zieke leerlingen en leerlingen met een beperking	Welzijn van de jeugd verbeteren door op te groeien zonder obstakels	€ 76.695,- (SMW), deelname ZAT via reguliere budgetten.	Jaarverslag leerplicht, jaarverslag CJG
Inzet straatcoaches	Aantal Marokkaans-Nederlandse jongeren dat betrokken is bij overlast en hinderlijk gedrag neemt met 35% af in de periode 2010-2012	€ 80.000,-	Politiemonitor + Jaarcijfers straatcoaches Monitor Samenwerkings-verband 22 gemeenten van Risbo
Jongeren van 12 tot 18 jaar, die door de politie zijn aangehouden voor bijvoorbeeld vernieling, (winkel)diefstal of overlast met vuurwerk kunnen kiezen voor een Halt afdoening. Op die manier komen zij niet met justitie in aanraking. Daarnaast verzorgt bureau Halt een aantal voorlichtingsactiviteiten	20 jongeren uit Maassluis volgen een HALT afdoening.	€ 12.277,-	Jaarverslag HALT
Door een integrale benadering, die zowel aandacht besteedt aan overlast en criminaliteit als aan achterliggende oorzaken van overlast, wordt overlast door groepen jongeren	Een afname van het aantal meldingen jeugdoverlast van 10% in 2011	€ 500,-	Politiemonitor

bestreden.			
In regulier overleg tussen jongerenwerk, gemeente en politie worden groepen jeugd en de aanpak besproken. Het gaat dan vooral om fysieke maatregelen en/of het aanbieden van activiteiten. Inzicht in overlastgevende jeugdgroepen.	een afname van het aantal meldingen jeugdoverlast van 10% in 2011	€ 500,-	Politie-monitor
In een casuïstiek overleg worden risicovolle jongeren tot 16 jaar besproken. Deelnemers aan overleg leveren vanuit hun kennis over de jongeren input voor de casuslijst. Hierdoor ontstaat een breed beeld over iedere jongere. Naar aanleiding hiervan wordt op elke jongere een persoongerichte aanpak gezet.	Inzicht in risicovolle jongeren jonger dan 16 jaar. Er liggen afspraken vast over de aanpak per individu	nihil	Evaluatie aanpak integrale veiligheid
• Jongerenwerk in Skills of andere locaties • Jongerenwerk op straat • Sport op straat of andere locaties	Terugdringen van de overlast door jongeren en jongeren een goede vrijetijdsbesteding bieden.	€ 315.018,-	Jaarverslag jongerenwerk
Dukdalf trajecten voor overlast gevende jongeren	Jongeren veroorzaken geen overlast	Deel van het participatiebudget	Veiligheidsrapportage
Activiteiten gericht op verminderen overlast jongeren • groepsaanpak • fysieke maatregelen • jongerenwerk • sport & spel in de wijk • speelruimte plan • leerplicht	Overlast door jeugd wordt aangepakt	Budget OOW / Welzijn	Politie-monitor en jaarverslag jongerenwerk
Licht tot intensief ambulante hulp	Elke jeugdige kan in een veilige omgeving opgroeien	€ 58.768,-	Jaarverslag Flexus Jeugdplein
Een brede projectgroep (met vertegenwoordigers van diverse gemeentelijke afdelingen, politie, brandweer en MDM) zorgen door een pakket van maatregelen voor een rustig verloop van de jaarwisseling 2011/2012.	Schade neemt af ten opzichte van jaarwisseling 2010/2011	€ 8.000,-	Evaluatie aanpak integrale veiligheid
D.m.v. discussie en interactief theater wordt gesproken over normen en waarden die gelden in de buitenruimte.	Uit evaluatie blijkt dat deelnemende jongeren zich bewust zijn van gevolgen van overlast	€ 4.200,-	Evaluatie project

	en criminaliteit.		
Het Werkplan Raak Maassluis is opgesteld en een scholingstraject tbv invoering en werken met de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling is uitgevoerd	Organisaties werken met de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling.	Nihil	Evaluatie werkplan RAAK

5.2.3. alcohol- en drugsgebruik

Prins constateert het volgende: 24% van de jeugd drinkt vaak en veel alcohol en 18% van de Nederlandse jeugd voldoet aan de criteria van een *binge drinker* (gemiddeld meer dan vijf glazen alcohol per keer). Zware alcoholgebruikers zijn vooral wat oudere jongens op het vmbo die hun ouders omschrijven als onverschillig.¹⁵ Ook binnen Maassluis is er sprake van een problematisch alcoholgebruik onder de jeugd. Onderstaande grafiek geeft aan dat in vergelijking tot Rotterdam en Schiedam in Maassluis door 14- en 15-jarigen meer alcohol wordt gedronken. Daarnaast blijkt ook een hoog aantal jonge kinderen in Maassluis wel eens alcohol te drinken en gezien de gevaren van alcoholgebruik zal hier extra aandacht aan moeten worden besteed. Van der Lely constateert dat als kinderen op jonge leeftijd drinken de kans op hersenbeschadiging zeer groot is en wetenschappelijk is bewezen dat ze tot 400% meer kans hebben op veelverbruik op latere leeftijd.¹⁶ Daarnaast hebben jongeren onder invloed van alcohol sneller vechtpartijen, verkeersongelukken en onveilige of ongewenste seks. In de afgelopen jaren is intensief ingezet op het terugdringen van het alcoholgebruik in Maassluis.

¹⁵ Prins, M. (2008), *De deugd van tegenwoordig; Onderzoek naar jongeren en hun grenzen*. Nijmegen: Radboud Universiteit

¹⁶ Cornet, E.M. (september 2010), *Kennis over dronken jongeren onvoldoende: Delfts ziekenhuis ontwikkelt protocol voor tieners met alcoholvergiftiging*, in: *Mednet*. Houten: Bohn Stafleu van Loghum

Het uiteindelijke doel is te zorgen dat, gezien de gevaren van alcoholgebruik op jonge leeftijd, geen enkele jongere onder de 16 nog alcohol gebruikt. Het ingezette beleid heeft tot doel dit te bereiken. In 2014 zal in belangrijke mate voldaan moeten zijn aan deze doelstelling. Het aantal jongeren van 14 en 15 jaar dat aangeeft Binge te drinken moet onder de 5% liggen en het aantal jongeren (14-15) dat in de afgelopen 4 weken alcohol heeft gedronken moet onder de 15% liggen. Voor nog jongere kinderen zal het percentage nihil moeten zijn gezien de gevolgen van alcoholgebruik op zeer jonge leeftijd.

Wat gaan we daar voor doen?

Maatregel	Doelstelling	Budget	Evaluatiedocument
• Lezingen/thema-avonden ouders • Genotmiddelen preventie scholen • Gezonde school en genotmiddelen	• Aantal deelnemende scholen aan interventies; • Aantal bereikte opvoeders en jeugdigen neemt met 20% toe tov 2009; • Gebruik onder jongeren neemt af met 5% ; • Kennis bij opvoeders over genotmiddelen neemt toe; • Jongeren starten op latere leeftijd met drinken tov 2009	€ 6.000,-	Jeugdmonitor 2013, Evaluatie Veilig Opgroeien, Gemeentatlas
Scholen besteden aandacht aan genotmiddelenpreventie	leerlingen zijn zich bewust van de gevolgen van genotmiddelen	€ 15.000,-	Jaarverslag GGD
Maassluis kent een alcohol- en drugsvrij jongerenwerk	Het jongerenwerk ontmoedigt middelengebruik.	nihil	Jaarverslag jongerenwerk
Peergroup education. Jonge vrijwilligers van Bouman GGZ (peers) bezoeken jongeren op straat samen met de politie. In een open gesprek op straat wordt ingegaan op hun alcoholgebruik, de gevolgen van overmatig alcoholgebruik én de regels over hangen en alcohol.	Per bezoek worden gemiddeld 25 jongeren bereikt.	Dekking via centrum-gelden Vlaardingen	Evaluatie aanpak integrale veiligheid
ThemawEEK onderwijs. Door middel van diverse voorlichtingsactiviteiten en lessen wordt ingegaan op middelengebruik.	Het aantal leerlingen dat in groep 7 van het BO en derde klas van het VO alcohol drinkt neemt stapsgewijs af tot 5%	Dekking via centrum - gelden Vlaardingen	Evaluatie Veilig Opgroeien / Evaluatie aanpak integrale veiligheid
Voorlichting op locatie (bij jongerencentrum, tijdens Furiade)	Het aantal leerlingen dat in groep 7 van het BO en derde klas van het VO alcohol drinkt neemt stapsgewijs af tot 5%	Dekking via centrum-gelden Vlaardingen	Evaluatie aanpak integrale veiligheid
Deskundigheidsbevordering jongerenwerkers en onderwijzers.	Professionals hebben inzicht in gevolgen van alcoholgebruik onder	Dekking via centrum gelden	Evaluatie aanpak integrale veiligheid

	jongeren en het herkennen van probleemgedrag.	Vlaardingen	
Ouders van leerlingen die het schooljaar 2011-2012 naar het VO gaan krijgen aan het begin van schooljaar een brochure toegestuurd met informatie over: (a) de gevaren van (vroegtijdig) gebruik alcohol/drugs; (b) de belangrijke preventieve rol van opvoeding.	Er worden 350 brochures verspreid	Dekking via centrum - gelden Vlaardingen	Evaluatie aanpak integrale veiligheid
Alcohol en opvoeding is een van de modules in het aanbod "Omgaan met pubers".	Kennis verhogen van gevolgen alcoholgebruik en wat te doen.	Dekking via centrum - gelden Vlaardingen	Evaluatie aanpak integrale veiligheid
Voor ouders van kinderen in groep 7 en 8 BO en het VO worden ouderavonden georganiseerd over de gevaren van (vroegtijdig) gebruik alcohol/drugs en de belangrijke rol van opvoeding bij het voorkomen hiervan.	Inzicht hebben in gevolgen van alcoholgebruik onder jongeren en aanreiken van handvaten hoe mee om te gaan.	Dekking via centrum- geldes Vlaardingen	Evaluatie Veilig Opgroeien / Evaluatie aanpak integrale veiligheid

5.3 Voeding en Beweging

Overgewicht is in de afgelopen jaren een groot probleem gebleken en op verschillende wijzen is ingezet op het verminderen van overgewicht. De vooralsnog zeer positief gebleken aanpak van "*West beweegt*" toont aan dat projecten op het gebied van overgewicht over voldoende draagvlak, capaciteit en sturing dienen te beschikken. De huidige aanpak is nu vooral gericht op school en de directe omgeving. Ook beïnvloeding van de fysieke en sociale omgeving zijn echter van belang. De sociale omgeving en gezondheidsgedrag van aansprekende figuren in de wijk en ouders bepalen het gezondheidsgedrag van jeugdigen.

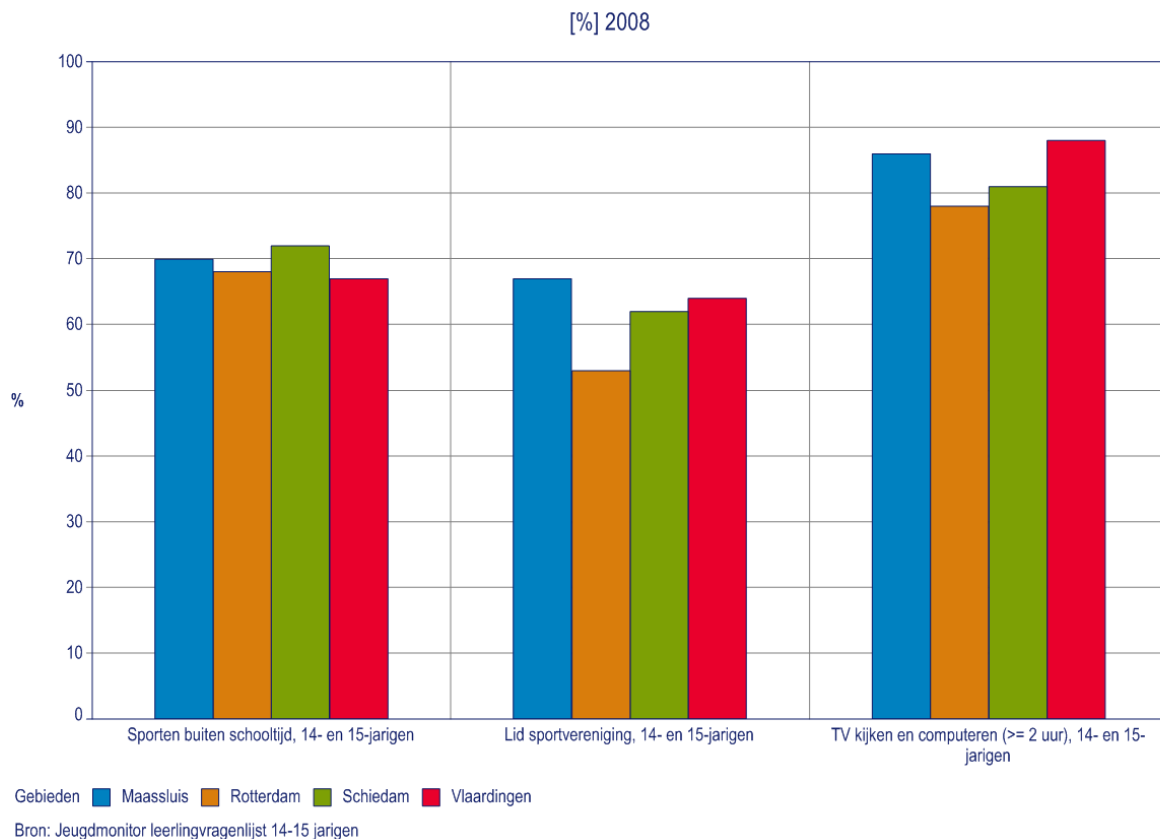
Het in het preventieplan "*Veilig Opgroeien in Maassluis 2010-2014*" uitgewerkte speerpunt op het gebied van voeding en beweging en de integrale benadering hiervan zien wij als een positieve ontwikkeling om ook op langere termijn over voldoende draagvlak, capaciteit en sturing te kunnen beschikken.

Overgewicht totaal			
	Totaal	Jongens	Meisjes
Kleuters	13%	10%	16%
Groep 7	18%	16%	21%
Derde klas VO	18%	15%	21%

Overgewicht is een ernstig probleem, dat alleen opgelost kan worden door middel van een integrale benadering. Van de 5- en 6- jarigen heeft 14% (ernstig) overgewicht. Bij de 10- en 11- jarigen gaat het om 18% van de kinderen. Van de 14- en 15-jarigen geeft 18% aan (ernstig)

overgewicht te hebben.¹⁷ Overgewicht op jonge leeftijd leidt vaak tot overgewicht op hogere leeftijd en dient daarom reeds op jonge leeftijd tegengegaan te worden.

Uit onderzoek blijkt dat binnen Maassluis een groot aantal jongeren lid is van een sportvereniging en dat 70% van de 14- en 15-jarigen buiten schooltijd sport, maar dat anderzijds ook veel jongeren meer dan 2 uur per dag achter de computer of voor de televisie doorbrengen.

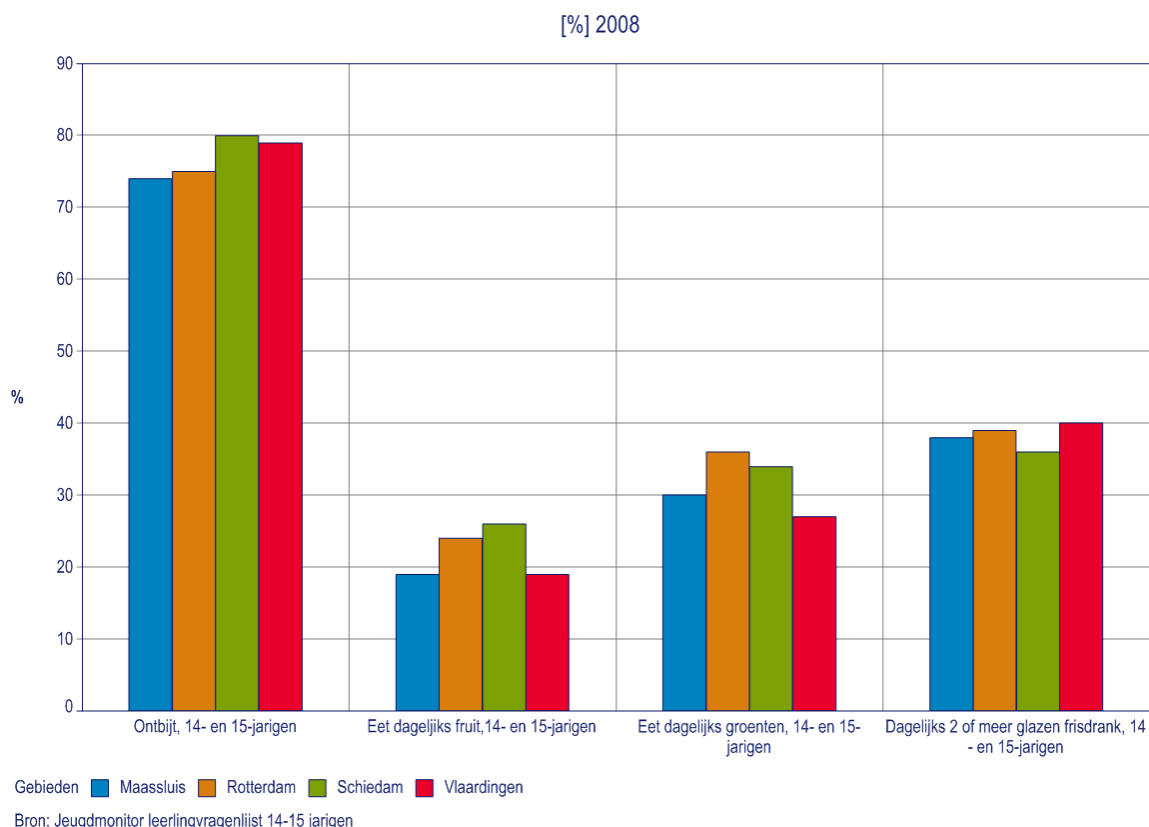

Bewust is echter gekozen om te spreken over voeding en beweging, omdat overgewicht niet alleen veroorzaakt kan worden door een gebrek aan beweging, maar ook het voedingspatroon van invloed is op de gezondheid en het mogelijke overgewicht van jeugdigen. Een gezond voedingspatroon kan daarnaast van invloed zijn op de gezondheid van jeugdigen op latere leeftijd. Aandachtspunt hierbij is het feit dat jeugdigen zelf de gezondheid of gezondheidsverschillen niet als een probleem zien en daarnaast blijkt de ontvankelijkheid van lage SES-groepen voor informatie en activiteiten ter voorkoming van gezondheidsproblemen gering. Om daarin verandering te brengen is een lange adem, inzet en een persoonsgerichte benadering noodzakelijk. Om meer effect te sorteren moet rekening gehouden worden met de volgende aspecten:

- de sociale omgeving meer betrekken, vooral de ouders;
- vroeger starten, namelijk in de hoogste groep(en) van de basisschool;
- doorlopend zijn vanaf de basisschool naar de middelbare school;
- gericht zijn op algemene onderliggende determinanten, zoals weerbaarheid;
- in meer settings plaatsvinden.¹⁸

¹⁷ GGD RR (februari 2010), *Gezondheid in kaart: Maassluis*. Rotterdam: GGD RR P.10 (Hierbij dient opgemerkt te worden dat het in het laatste geval gaat om zelfgerapporteerde gegevens)

Het preventieplan VO zoekt daarom op het gebied van overgewicht bewust naar een integrale benadering, zodat de problemen ook daadwerkelijk opgelost kunnen worden. Centraal in deze aanpak staat de integrale aanpak op het gebied van voeding en beweging. Opgemerkt dient te worden dat investeren in beweegactiviteiten niet alleen van belang is met het oog op overgewicht, maar ook een bijdrage kan leveren aan de bestrijding van eenzaamheid en het opbouwen van sociaal kapitaal en een 'civil society'.

Momenteel is het aantal jeugdigen met overgewicht hoger dan het landelijke gemiddelde. Wij stellen ons tot doel een trendbreuk te bewerkstelligen: in 2013 dienen de cijfers voor Maassluis gelijk te liggen aan het landelijk gemiddelde.

Wat gaan we daar voor doen?

Maatregel	Doelstelling	Budget	Evaluatiedocument
Project Voeding en Beweging: • smaakontwikkeling 0-4 jaar • lekker fit	Binnen gezinnen en vriendengroepen heersen gezonde opvattingen en duidelijke normen gericht op gezond gedrag	€ 17.000,-	Jeugdmonitor 2013, Evaluatie Veilig Opgroeien

¹⁸ Schrijvers, C.T.M. & A.J. Schuit (red) (2010), *Middelengebruik en seksueel gedrag van jongeren met een laag opleidingsniveau; Aangrijpingspunten voor preventie*. Bilthoven: RIVM: p. 13.

• pauzesport • school gruiten • gezonde school • sport in de wijk			
Kies voor sport: sportkennismakingslessen basisschoolleerlingen	percentage basisschoolleerlingen in Maassluis dat aan sport doet neemt toe	Onderdeel van budget breedtesport	Rapportage Kies voor Sport
Uitvoering geven aan West Beweegt.	het percentage kinderen met overgewicht in de West Beweegt groepen is in 2011 op een acceptabel nivo (aanname max. 10%) en het percentage kinderen dat in 2011 aan de Nederlandse Norm Gezond Bewegen is gelijk aan het landelijk gemiddelde (aanname min. 30%)	Budget West Beweegt (delen van West Beweegt zullen, na beëindiging in zomer 2011, geïntegreerd worden binnen de reguliere uitvoering Veilig Opgroeien en sport)	Voor- en eindmeting West Beweegt en bijbehorende verslagen door TNO
(sport) Jeugdlid subsidie	Percentage jeugdleden (waarvoor jeugdsubsidie wordt verstrekt) in relatie tot het totaal aantal jeugdigen (t/m 17 jaar) in Maassluis neemt toe	2011: € 12.024,- (€ 6,50 per jeugdlid)	Totaal overzicht sportsubsidies en gemeentatlas
(sport) Subsidie samenwerking school & sport	Percentage jeugdigen in Maassluis dat aan sport doet neemt toe	€ 20.000,- (€ 2.000,- per project)	Rapportage Kies voor Sport (basisschooljeugd) en gemeentatlas (tieners)
(sport) Subsidie opleiding jeugd kader	Percentage jeugdigen in Maassluis dat aan sport doet neemt toe	€ 2.320,- (€ 500,- per vereniging)	Rapportage Kies voor Sport (basisschooljeugd) en gemeentatlas (tieners)
Schoolzwemmen	Percentage jeugdigen in Maassluis dat aan sport doet neemt toe	€ 143.835,-	Rapportage Kies voor Sport (basisschooljeugd) en gemeentatlas (tieners), jaarverslag stichting exploitatie zwembad Maassluis, uitvoeringsovereenkomst stichting exploitatie zwembad Maassluis
(sport) Subsidie scholieren toernooi	Percentage jeugdigen in Maassluis dat aan sport doet neemt toe	2011: € 1.265,- (€ 116 per dagdeel)	Rapportage Kies voor Sport (basisschooljeugd) en gemeentatlas (tieners)
Sportsubsidie nevenactiviteiten eigen jeugd	Percentage jeugdigen in Maassluis dat aan sport doet neemt toe	€ 464,-	Rapportage Kies voor Sport (basisschooljeugd) en gemeentatlas (tieners)

Hoofdstuk 6: Financieel kader

Onderstaand een overzicht van de middelen die specifiek aan het preventieve jeugdbeleid en het jongerenwerk besteed worden. Het overzicht geeft op hoofdlijnen de beschikbare budgetten binnen het jeugdbeleid weer. In de afzonderlijke onderliggende beleidsnota's wordt een nadere specificatie van de budgetten gegeven.

Ten aanzien van niet genoemde onderwerpen wordt verwezen naar de verschillende nota's op de specifieke beleidsterreinen en/of de meerjarenbegroting van de gemeente.

Voorgesteld wordt om de uitgaven aan het preventieve jeugdbeleid onder te brengen binnen twee kostenplaatsen, zodat een overzichtelijk beeld ontstaat van de financiën welke gemoeid zijn met het CJG en preventief jeugdbeleid. De budgetten zullen volgens onderstaand overzicht begroot worden vanaf 2011. Genoemde budgetten zijn gebaseerd op de kaderbrief 2011 en de daarin verwerkte bezuinigingen. Hierin wordt gestreefd naar een verdere integratie van de verschillende producten welke beschikbaar zijn voor de jeugd.

	kpl.	2011	2012	2013	2014
CJG / preventief jeugdbeleid	4715000				
CJG		609.128,00	609.038,00	608.346,00	608.135,00
Veilig Opgroeien		48.841,00	47.786,00	46.731,00	45.676,00
SMW		76.695,00	76.695,00	76.695,00	76.695,00
ZAT		18.887,00	18.399,00	17.910,00	17.422,00
jongerenparticipatie		6.199,00	6.199,00	6.199,00	6.199,00
pedagogisch spreekuur / ambulante hulp		72.218,00	72.218,00	72.218,00	72.218,00
		831.968,00	830.335,00	828.099,00	826.345,00
Jeugdgezondheidszorg	4715000				
JGZ 0-19		552.255,00	552.255,00	552.255,00	555.255,00
Jongerenwerk	4630000				
jongerenwerk		315.018,00	315.018,00	315.018,00	315.018,00
Totaal jeugd		1.699.241,00	1.697.608,00	1.695.372,00	1.696.618,00

Als gevolg van bovenstaande wijziging zal een deel van het budget voor het jeugdbeleid ontschot worden, echter er zijn nog vele andere gemeentelijke budgetten opgenomen in de begroting welke in meer of mindere mate ingezet worden ten behoeve van de jeugd in Maassluis. Te denken valt aan de budgetten voor het sportbeleid, welke mede van belang zijn gezien het feit dat in Maassluis een hoog percentage jeugdigen lid is van een sportvereniging.

Daarnaast zijn de budgetten welke benut worden voor de Voor- en Vroegschoolse Educatie van belang en vanuit het participatieplan het budget voor de uitvoering van de WIJ.

In de komende jaren zal er gezocht moeten worden naar mogelijkheden om te komen tot een verdere ontschotting van de budgetten voor jeugd. Het uiteindelijke doel is te komen tot een zo efficiënt mogelijke inzet van alle middelen ten behoeve van de jeugd.

Bijlage 1 Sluitende keten voor de jeugd / een veilig netwerk

Opvoedingsondersteuning

Zorg voor jeugd

Centraal informatie / advies punt	Leeftijd	Vindplaats	Toeleiding naar aanbod	Voorzieningen voor (vrij) toegankelijke (lokale) hulp	Coördinatie	Voorzieningen voor geïndiceerde zorg
Veiligheidshuis						
CJG (incl. partners) 1e lijnszorg GGD Onderwijs MEE Kinderopvang Wmo loket Vraagraak Gemeentebalie Jongerenwerk Sportbuurtwerk Leerplicht	0-4	CJG Peuterspeelzaal Kinderopvang 1e lijnszorg	Zorg AdviesTeam BO Casuïstiek overleg CJG RAAK	Veilig Opgroeien CJG Flexus Jeugdplein MDNW	GOSA Lokaal ZorgNetwerk (LZN) Casuïstiek overleg CJG Groepsaanpak Leerplicht Steunpunt Jongeren	GGZ Bureau Jeugdzorg Jeugdzorg voorzieningen Verslavingszorg anderen
	4-12	Basisonderwijs BSO Leerplicht Sportbuurtwerk 1e lijnszorg Straatcoaches CJG Jongerenwerk Schakelklassen	Zorg AdviesTeam BO Casuïstiek overleg CJG RAAK	Veilig Opgroeien Schoolmaatschappelijk werk (BO) CJG Flexus Jeugdplein MDNW		
	12-18/24	Voortgezet Onderwijs ROC Politie Jongerenwerk Leerplicht 1e lijnszorg Straatcoaches CJG Sportbuurtwerk	Zorg AdviesTeam VO Casuïstiek overleg CJG RAAK Steunpunt Onderwijs en Jongeren Servicepunt Leren & Werken	Veilig Opgroeien MDNW Schoolmaatschappelijk werk (VO) CJG Flexus Jeugdplein		
Taak: Informatie en advies Toeleiding naar lokaal hulpaanbod		Taak: Signalering	Taak: Afstemming van zorg Toeleiding naar (lokaal) hulpaanbod en/of geïndiceerde zorg	Taak: Licht pedagogische hulp Eventueel verder doorgeleiden naar geïndiceerde zorg	Taak: Afstemming van zorg Toeleiding naar lokaal hulpaanbod en/of geïndiceerde zorg	Taak: Indiciestelling Uitvoering geïndiceerde zorg

Bijlage 2: Voorzieningen voor de jeugd

VOORZIENINGEN 0 - 4 JAAR

ALGEMEEN			NIET ALGEMEEN		
<i>PRIVEDOMEIN</i>	<i>DOMEIN WERK, SOCIALE ZEKERHEID EN VOORZIENINGEN</i>	<i>DOMEIN SOCIALE LEVEN</i>	<i>PRIVEDOMEIN</i>	<i>DOMEIN WERK, SOCIALE ZEKERHEID EN VOORZIENINGEN</i>	<i>DOMEIN SOCIALE LEVEN</i>
Moeders informeren moeders	Peuterspeelzalen	moeders informeren moeders	gezinscoaching	VVE-uitvoering	
Stevig ouderschap	Peutergym	Empowerment	kinderopvang SMI	BB inrichting babykamer	
Ruzie thuis is niet pluis		Speelruimteplan	Jeugd GGZ	Hulp aanvraag kinderopvang	
Opvoedcursus peuter in zicht		St.klaasfeest vluchtelingenwerk	Opvoedings- en gezinsondersteuning Veilig Opgroeien		
Prenatale zorg		Peuterspeelzalen	Extra consult JGZ		
Themaavonden voor opvoeders		Voorlichting aan scholen en organisaties kindermishandeling			
Wettelijke contactmomenten JGZ					

VOORZIENINGEN 04 - 12 JAAR

ALGEMEEN			NIET ALGEMEEN		
<i>PRIVEDOMEIN</i>	<i>DOMEIN WERK, SOCIALE ZEKERHEID EN VOORZIENINGEN</i>	<i>DOMEIN SOCIALE LEVEN</i>	<i>PRIVEDOMEIN</i>	<i>DOMEIN WERK, SOCIALE ZEKERHEID EN VOORZIENINGEN</i>	<i>DOMEIN SOCIALE LEVEN</i>
sociale vaardigheidstraining	elementen cursussen integreren in het onderwijs	sport in de wijk	gezinscoaching	Schakelklassen	BSO SMI
Take Care Mediawijsheid	leerplicht taalachterstand activiteit in bibliotheek	Sportbuurtwerk Kies voor sport	BSO SMI extra huisbezoek JGZ	leerlingenvervoer bb zwemdiploma A	
vaccinatie 9 jaar	t	Jongerenparticipatie VO	Jeugd GGZ	bb schoolwerkweken	
gezondeschool en genotmiddelen		scholieren sporttoernooien	cursusaanbod RIAGG	bb ouderbijdrage jeugdhulpverlening	
project voeding en beweging		verkeersexamen groep 7		bb DMA	
schoolzwemmen		vreedzame school		bb schoolkosten	
lentekriebels		bouwdorp oost en west		zomerschool vluchtelingenwerk	
opvoedcursus		lentekriebels			
themaavond voor opvoeders let op de kleintjes		Doe ff normaal west beweegt (tot juni 2011)			
En de kinderen scheiden mee (MDNW In ontwikkeling)		speelruimteplan			
schoolgruiten		cultuurmenu Opmaat			
lezingen/themabijeenkomsten		lekker fit			
opvoeden en zo in turks en marokkaans		st.klaasfeest vluchtelingenwerk			
Kom op voor jezelf (MDNW In ontwikkeling)		triminstuiven			
jonge mantelzorgers		pauzesport			
wettelijke contactmomenten 4-19		jongerenwerk welzijn E25			

Eerste hulp bij opvoeden van
kinderen op de basisschool
(MDNW In ontwikkeling)

voorlichting aan
organisaties en scholen
over
kinder mishandeling
jeugdtheaterhuis
empowerment
streetwise
aanbod
sportverenigingen
combinatiefuncties

VOORZIENINGEN 12 - 18 JAAR

ALGEMEEN			NIET ALGEMEEN		
<i>PRIVEDOMEIN</i>	<i>DOMEIN WERK, SOCIALE ZEKERHEID EN VOORZIENINGEN</i>	<i>DOMEIN SOCIALE LEVEN</i>	<i>PRIVEDOMEIN</i>	<i>DOMEIN WERK, SOCIALE ZEKERHEID EN VOORZIENINGEN</i>	<i>DOMEIN SOCIALE LEVEN</i>
	leerplicht	Jeugdtheaterhuis	Overlast gevende jongeren (dukdale)	Leerlingenvervoer	BB ouderbijdrage jeugdhulpverlening
Project voeding en beweging	Steunpunt jongeren		Gezinscoaching	Rebound	Overlast gevende jongeren (dukdale)
Opvoedcursussen		Preventie genotmiddelen	Rebound	WIJ-trajecten 16-17 jarigen	
Jonge Mantelzorgers		Sportbuurtwerk	Op de rails	Op de rails	
Sociale vaardigheidstraining via school		Maatschappelijke stage	BB ouderbijdrage jeugdhulpverlening	Herstart	
gezonde school en genotmiddelen		Jongerenparticipatie VO	Jeugd GGZ	BB schoolwerkweken	
Totally traffic		Jongerenwerk welzijn E25		BB woon-schoolverkeer	
Loving meloving you				BB computers 1e VO	
Mediawijsheid		aanbod sportverenigen		BB Schoolkosten	
Beter omgaan met pubers in turks en marokkaans		cultuur		BB DMA	
Eerste hulp bij opvoeden van pubers (MDNW In ontwikkeling)		Voorlichting aan organisaties en scholen kindermishandeling		BB ouderbijdrage jeugdhulpverlening	
Kom op voor jezelf (MDNW In ontwikkeling)		scouting		VAVO-onderwijs	

VOORZIENINGEN 19 - 24/27 JAAR

ALGEMEEN			NIET ALGEMEEN		
<i>PRIVEDOMEIN</i>	<i>DOMEIN WERK, SOCIALE ZEKERHEID EN VOORZIENINGEN</i>	<i>DOMEIN SOCIALE LEVEN</i>	<i>PRIVEDOMEIN</i>	<i>DOMEIN WERK, SOCIALE ZEKERHEID EN VOORZIENINGEN</i>	<i>DOMEIN SOCIALE LEVEN</i>
Assertiviteits Kom op voor jezelf (MDNW In ontwikkeling)	Steunpunt Jongeren	Jeugdtheaterhuis	Begeleid wonen	Werk/leeraanbod Dukdalf	Begeleid wonen
Jonge Mantelzorgers	Uw financiële administratie op orde VAVO onderwijs	aanbod cultuur/ sportverenigingen jongerenwerk E25	Overlast gevende jongeren	Wet Wij Servicepunt Leren & Werken	
	Plan je budget (MDNW in ontwikkeling)	sportbuurtwerk Empowermenttraining voor vrouwen (MDNW In ontwikkeling)			

Geraadpleegde bronnen

CBS (2010), *Trendrapport 2010: Landelijke jeugdmonitor*. Den Haag: Centraal Bureau voor de Statistiek.

Cornet, E.M. (september 2010), *Kennis over dronken jongeren onvoldoende: Delfts ziekenhuis ontwikkelt protocol voor tieners met alcoholvergiftiging*, in: *Mednet (09-2010, p.14-15)*. Houten: Bohn Stafleu van Loghum

Dekker, M en R. Verdouw (2010), *Nationale verwaarlozing*. Tijdschrift Kindermishandeling, 3e jaargang, nummer 1

Gemeente Maassluis (2009), *Evaluatie Veilig Opgroeien in Maassluis 2006-2009*. Maassluis: Gemeente Maassluis.

Gemeente Maassluis (2009), *Gemeentatlas Maassluis: Maassluis telt mee*. Enschede: Oostveen beleidsonderzoek en advies.

Gemeente Maassluis (2010), *Kadernota integraal veiligheidsbeleid 2011-2014*. Maassluis: Gemeente Maassluis.

Gemeente Maassluis (2010), *Nota integraal armoedebeleid 2010-2014*. Maassluis: Gemeente Maassluis.

Gemeente Maassluis (2010), *Preventieplan Veilig Opgroeien in Maassluis 2010-2014*. Maassluis: Gemeente Maassluis.

GGD RR (maart 2010), *Evaluatierapport Ieder Kind Wint*. Rotterdam: GGD RR

GGD RR (februari 2010), *Gezondheid in kaart: Maassluis*. Rotterdam: GGD RR

GGD RR (2010), *Jeugdmonitor Rijnmond: Rapportage gemeente Maassluis 2009*. Rotterdam: GGD RR

Schrijvers, C.T.M. & A.J. Schuit (red) (2010), *Middelengebruik en seksueel gedrag van jongeren met een laag opleidingsniveau; Aangrijpingspunten voor preventie*. Bilthoven: RIVM.

Prins, M. (2008), *De deugd van tegenwoordig; Onderzoek naar jongeren en hun grenzen*. Nijmegen: Radboud Universiteit

Spangenberg, F. & M. Lampert (2009), *De grenzeloze generatie en de eeuwige jeugd van hun opvoeders*. Amsterdam: Nieuw Amsterdam

VVD-CDA (30 september 2010), *Vrijheid en verantwoordelijkheid: Regeerakkoord VVD-CDA*. Den Haag

